

Kalastuksenhoitomaksuvarojen käytön tuloksellisuus

Päivi Eskelinen ja Pekka Salmi

RKTL, Elinkeino- ja yhteiskuntatutkimus

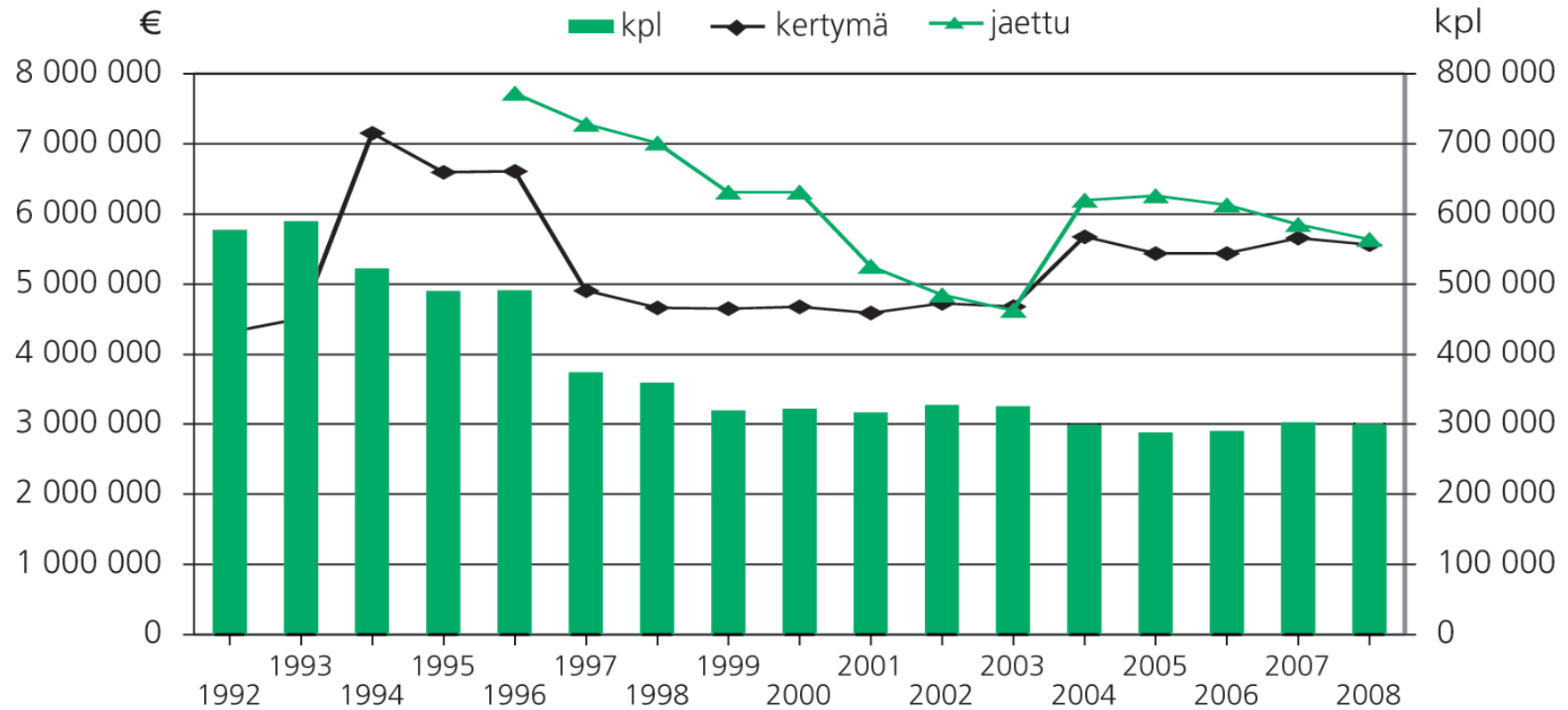
*Kalastuslain kokonaisuudistus – kuulemistilaisuus
Kuopio 19.5.2010*

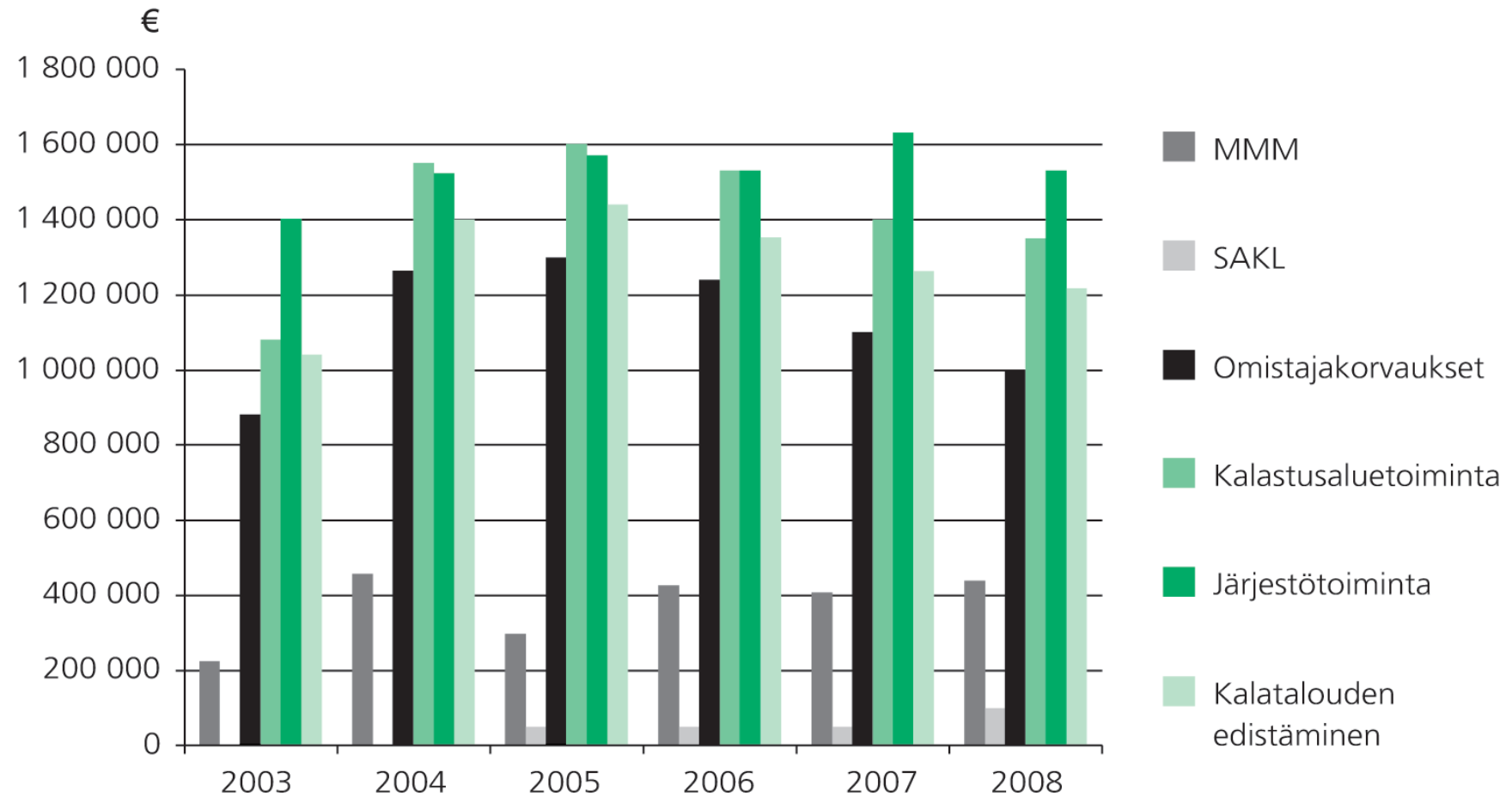
Mitä vaikuttavuus tarkoittaa?

- Yhteiskunnallinen vaikuttavuus tarkoittaa toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista
- Vaikuttavuus tässä tutkimuksessa
 - *Kalataloudellinen vaikuttavuus: kalastuslaissa määriteltyjen tavoitteiden toteutuminen*
 - *Muu yhteiskunnallinen vaikuttavuus: rahoituksen vaikutukset ja merkitys eri toimijatahoilla, työllistäminen, taloudelliset kerrannaisvaikutukset kuten hankkeiden ja hallinnoinnin omarahoitus ja talkootyö*

Kalastuksenhoitomaksujen lukumäärä sekä kertymä ja jaettu summa euroina

Kalastuksenhoitomaksurahojen jako

Omistajakorvauspalautukset osakaskuntien kokoluokittain

Kokoluokka ha	Keskikoko ha	Omistajakorvaus keskimäärin €	Vaihteluväli €
> 1000	1 865	649	51 – 3 302
500 – 999	694	262	30 – 885
200 – 499	319	134	30 – 590
50 – 199	119	65	30 – 300
< 50	42	36	30 – 70
Alle 30 €	31	5	0 – 30
Keskimäärin	156	57	

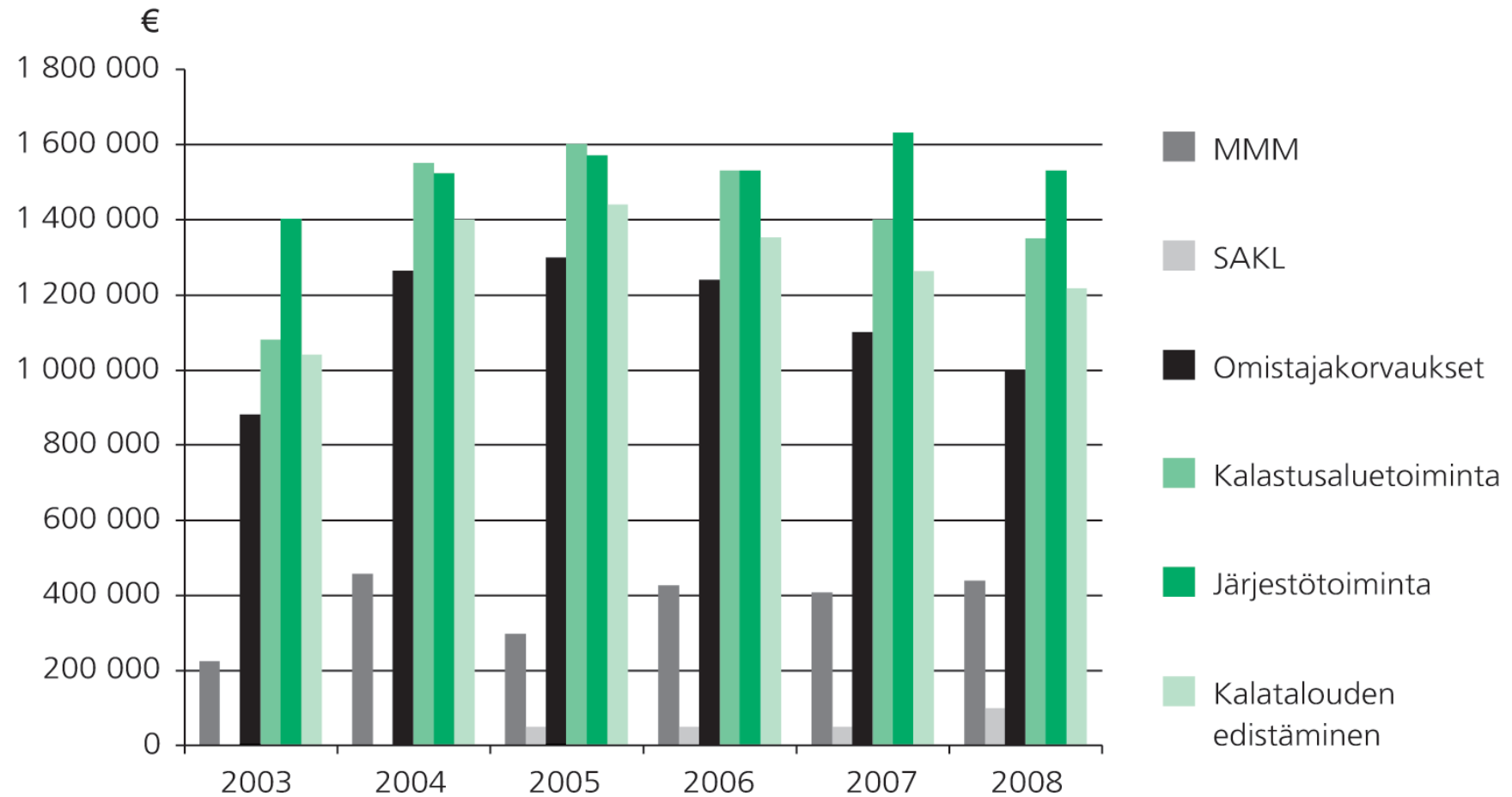
Omistajakorvaukset

- Korvaus kalavesien omistajille onginnasta ja pilkinnästä
- Yli 200 ha:n osakaskunnat saavat 79 % korvauksista (€), vastaa 77 % osakaskuntien vesialasta ja 16 % osakaskuntien lukumäärästä
- Kalastusalueille ohjautuu suoraan n. 6 % (≤ 30 €) ja sopimuksin 10-13 % korvaussummasta
- Muodostaa viidesosan osakaskuntien tuloista

Omistajakorvaukset

- Osakaskuntien suurimmat menot ovat istutukset, hallinto ja muu kalavesien hoito
- Osakaskuntien hallinnon kulut isommat kuin omistajakorvauspalautekset
- Osakaskunnissa tehdään kalavesien hoidon talkootyötä yhteensä n.100 htv
- *Kalavesien hoito, paikallisen asiantuntemuksen käyttö, vaikutusmahdollisuus*
- Sopimuksin kalastusalueille luovutetut omistajakorvaukset käytetään tyypillisesti kalavesien hoitotoimintaan

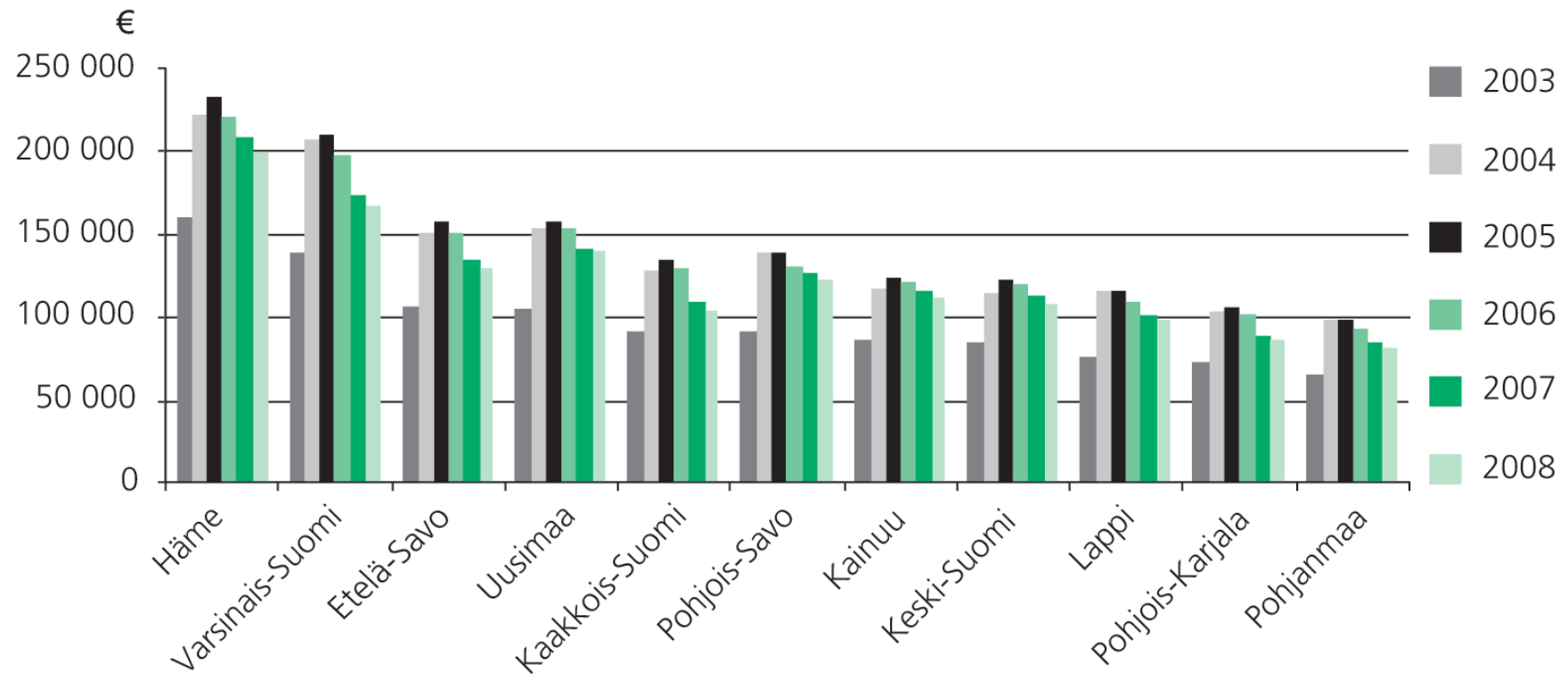
Kalastuksenhoitomaksurahojen jako

Kalastusalueiden toiminta-avustukset

- Toiminta-avustusten jako alueille toteutetaan Suomi kalastaa – kyselyn kalastustietojen perusteella
- Tyypillinen toiminta-avustus 6 179 €
- 90 %:lla alueista avustus < 10 500 €
- Avustus oli 49 % kalastusalueiden kokonaistuloista
– lisäksi omistajakorvauksista 6 %
- Muita tuloja hankitaan mm. kalastuslupien myynnillä, viehekorttipalautuksilla ja hanketoiminnalla

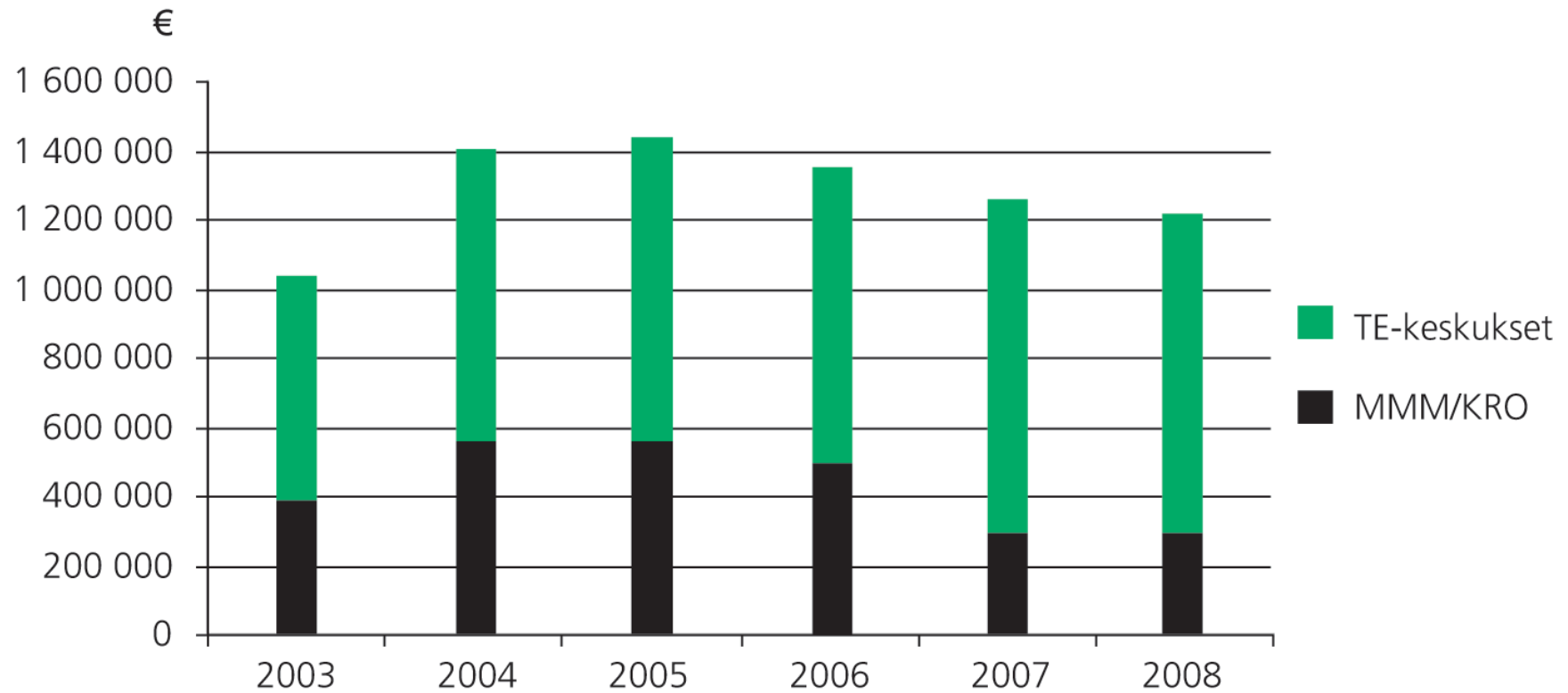
Kalastusalueiden toiminta-avustusten jako TE-keskuksille

Kalastusalueiden toiminta-avustukset

- Toiminta-avustuksesta 38 % käytetään hallintokuluihin
- Hallintotehtävien hoito työllistää 37 htv
- Toiminta-avustus usein riittämätön lakisääteisten tehtävien hoitoon
- 31 % kalastusalueiden kokonaismenoista ohjataan kalanistutukseen, 29 % hallintoon ja 14 % muuhun kalavedenhoitoon
- *Toiminnan riippumattomuus, yhteistoiminta, vaikuttajarooli*

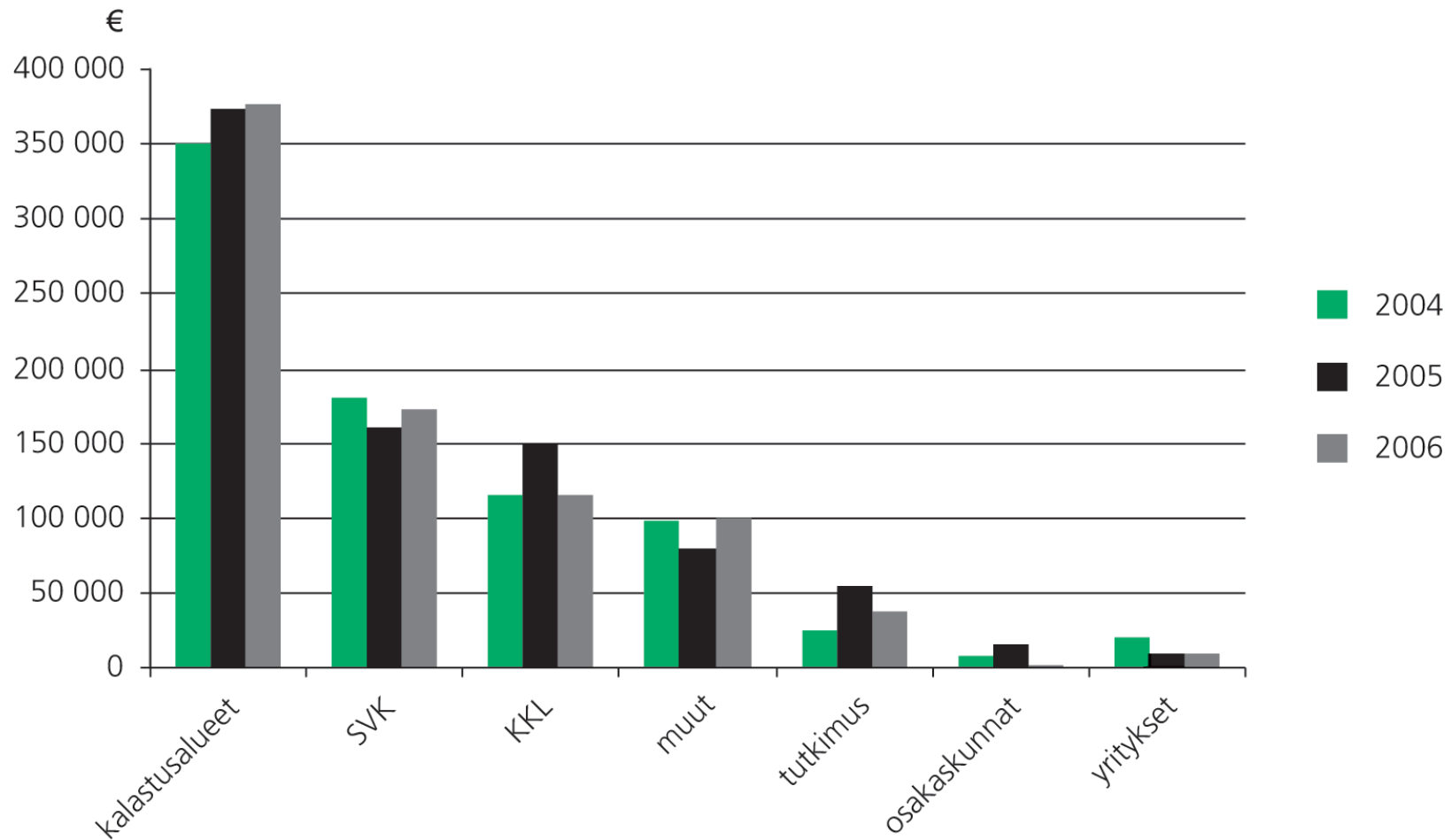
Edistämishankerahoituksen jako

Kalataloudelliset edistämishankkeet

- MMM myönsi vuosittain 8 – 12 hanketta, eniten järjestöjen hakemuksia tiedotukseen ja valistukseen
- TE-keskukset rahoittivat keskimäärin 456 hanketta/vuosi
- TE-keskusten myöntämille hankkeille myönnettiin keskimäärin 967 – 2 575 €
- Noin 40 % omarahoitusosuus, vuosittainen kokonaisrahoitus (sis. omarahoitus) 1,4 milj. €

Edistämishankkeiden toteuttajat

Työllisti n. 24 htv

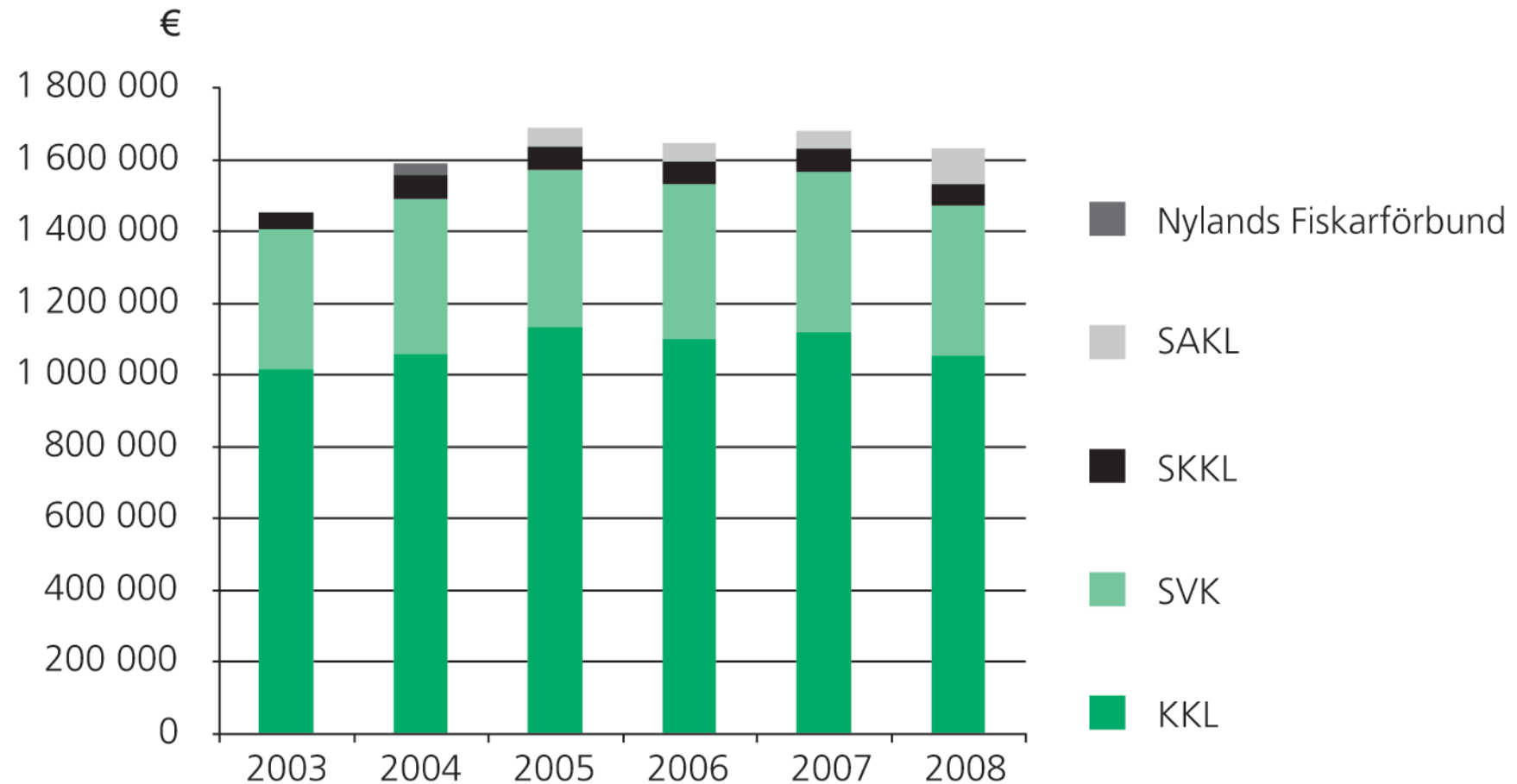
Millaisia hankkeita? – TE-keskusten hankerahoitus yhteensä vuosina 2004-2006

	Hankerahoitus % jaetusta	Omarahoitus % jaetusta
Kalaistutukset	16,5	74,7
Rapuistutukset	2,5	18,7
Korjaus ja rakentaminen	3,1	21,2
Suunnittelu	7,3	60,0
Tutkimus	14,2	44,1
Tiedotus ja valistus	42,0	69,2
Valvonta	3,1	14,6
Kunnostus	6,0	233,5
Muut	4,8	11,2
yhteensä	2 572 920 €	1 754 270 €

Kalataloudelliset edistämishankkeet

- *Hankkeissa voidaan yhdistää yleiset kalataloudelliset tavoitteet käytännön toimintaan*
- *Hankerahoitus tukee hakijoiden omaa toimintaa*
- *Hankkeilla laaja kosketuspinta kalastuksen harrastajiin (SVK)*
- *Järjestöjen yhteishankkeet olleet näkyviä*
- *Omarahoitus kohdistaa paikallisia resursseja kalatalouden tavoitteiden toteuttamiseen, priorisointimahdollisuus*
- *Tiedonvälitys*

Järjestötoiminnan rahoittaminen

Järjestöjen toiminta

- KKL:n toiminta on tiedotusta, neuvontaa ja kalastusalueiden isännöintipalveluita
- Lehtiä, oppaita, nettisivut, jäsenenä n. 40 % toimivista osakaskunnista, isännöintipalveluja n. puolelle kalastusalueista
- SVK: hankkeita, tiedotusta, koulutusta, nuorisotyötä
- Lehti, kilpailuja, nettisivut, n. 55 000 henkilöjäsentä
- Työllistää järjestörahoituksella 42 htv ja hankerahoituksella 6 htv

Järjestötoiminnan vaikuttavuus

- *MMM:n antamat tulostavoitteet tukevat vapaa-ajankalastuksen kehittämistä*
- *Paljon kontakteja omiin jäseniin ja kaikkiin harrastajiin*
- *Neuvontatoimintaa koko Suomessa*
- *Asiantuntijatiedon välittäjiä*
- *Yhteistyön kehittyminen koettiin tärkeäksi*

Vaikuttavuus - indikaattorit

- Työllistävä vaikutus yhteensä keskimäärin 118 htv, lisäksi talkootyötä n. 40 htv
- Omarahoituksen ja talkootyön arvo n. 2,1 milj. euroa => rahoitus 1,4-kertaistuu

Vaikuttavuus - yhteenveto

- Kalastuksenhoitomaksulla on kyetty tukemaan kalastuslain tavoitteita kalastuksen järjestämisen, kalakannan hoidon, harrastustoiminnan edistämisen ja osittain kalastuselinkeinonkin osalta
- Kalastuksenhoitomaksupalautukset katalysoivat muuta rahoitusta ja vapaaehtoistyötä kalatalouden edistämiseen

Vaikuttavuus - yhteenveto

- Moni kalastaja jättää maksun maksamatta ja maksujen palautusjärjestelmä on vaikeaselkoinen ja monimutkainen
- Monimutkaisuudella on syynsä: maksupalautusten jaolla on pystytty osallistumaan monitahoisen kalatalousjärjestelmämme rahoitukseen
- Tavoitteenasettelua on kehitetty

Kiitos!

Muje, K., Salmi, P. ja Eskelinen, P. 2010:
Kalastuksenhoitomaksun vaikuttavuus.

Riista- ja kalatalous – Selvityksiä 3/2010
www.rktl.fi/julkaisut/

